

**Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes
sēdes protokols Nr. 3**

Ministru kabinetā, Ministru prezidentu zālē

Rīgā

2014. gada 25.septembrī

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētāja

Laimdota Straujuma

Sēdē piedalās padomes locekļi un to aizvietotāji:

Izglītības un zinātnes ministrija
 Finanšu ministrija
 Zemkopības ministrija
 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 Valsts prezidenta kanceleja
 Latvijas Zinātnes padome
 Latvijas Zinātņu akadēmija
 Rektoru padome
 Valsts zinātnisko institūtu asociācija
 Pārresoru koordinācijas centrs
 Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
 Latvijas Darba devēju konfederācija
 Biedrība "Baltic Institute of Research, Tehnology and Innovation"
 Latvijas Darba devēju konfederācija
 Latvijas Universitāšu asociācija
 Ekonomikas ministrija
 Veselības ministrija

Ina Druviete
 Andris Vilks
 Jānis Dūklavvs
 Romāns Naudiņš
 Valērijs Stūris
 Andrejs Siliņš
 Elmārs Grēns
 Gita Rēvalde
 Ivars Kalviņš
 Pēteris Vilks
 Vitālijs Skrīvelis
 Juris Matvejs
 Gunta Rača
 Raita Karnīte
 Tālis Juhna
 Andris Liepiņš
 Kristīne Klaviņa

Sēdē piedalās uzaicinātās personas:

Ministru prezidentes birojs
 Ministru prezidentes birojs
 Izglītības un zinātnes ministrija
 Izglītības un zinātnes ministrija
 Izglītības un zinātnes ministrija
 Izglītības un zinātnes ministrija
 Latvijas Universitāte
 Zemkopības ministrija
 Finanšu ministrija
 Finanšu ministrija
 Finanšu ministrija
 Latvijas Lauksaimniecības Universitāte

Ilze Skrodele
 Artis Grinbergs
 Agrita Kiopa
 Gunta Arāja
 Andis Geižāns
 Didzis Šēnbergs
 Indriķis Muižnieks
 Ilze Slokenberga
 Jolanta Plūme
 Līga Šulca
 Boriss Kriģins
 Irina Pilvere

Protokolē:

Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes
sekretariāta vārdā

Elīna Petrovska

Sēdi sāk plkst. 15.00

1. jautājums
Sēdes atklāšana

(L.Straujuma, A.Siliņš, P.Vilks, S.Liepiņa, A.Kiopa)

L. Straujuma: Atklāj Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdi un informē par sēdes darba kārtību.

Sēdes dalībnieki norāda, ka ir nepieciešams nodrošināt padomes pieņemto lēmumu izpildes kontroli, katrā padomes sēdē sniedzot padomei informāciju par lēmumu izpildes gaitu un neizpildītajiem uzdevumiem.

Padome nolemj:

Pārresoru koordinācijas centram, atbilstoši padomes nolikuma¹ 9.3.apakšpunktam, katras padomes sēdes sākumā sniegt informāciju par padomes iepriekšējās sēdēs pieņemto lēmumu īstenošanu.

2.1.jautājums

Izglītības un zinātnes ministrijas informācija par paveikto un plānoto rīcību saistībā ar padomes doto uzdevumu „sadarbībā ar zinātnieku organizāciju pārstāvjiem izstrādāt jaunu aprēķinu formulu zinātnes bāzes finansējuma sadališanai, kā pamatkritēriju izvirzot zinātniskās darbības kvalitāti”

(A.Kiopa, L.Straujuma, E.Grēns, I.Kalviņš, S.Liepiņa, A.Vilks, G.Rēvalde, A.Siliņš, I.Druviete)

A.Kiopa: informē par paveikto zinātnes bāzes aprēķina procesā kopš 2014.gada maija. Š.g.30.jūnijā veikts zinātniskās bāzes finansējuma aprēķins un 8.jūlijā publiskots Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapā, kā arī veikts pirmais naudas pārskaitījums. Paralēli ministrijas darbinieki konsultē un sniedz atbildes zinātniskajiem institūtiem par neskaidriem jautājumiem bāzes finansējuma aprēķina procedūrā. Turpinās darbs pie publikāciju informācijas datu labošanas. Lai konstatētu zinātnes bāzes finansējuma pārpalikumu šogad, Izglītības un zinātnes ministrija ir lūgusi līdz š.g.15.oktobrim zinātniskajām institūcijām iesniegt informāciju par to PVN apjomu, ko šīs institūcijas ir samaksājušas, īstenojot projektus ietvarprogrammu ietvaros.

Izglītības un zinātnes ministrija ir sagatavojuusi grozījumus Ministru kabineta 2013.gada 12.novembra noteikumos Nr.1316 „Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām”, no nākamā gada paredzot 10% finansējuma piešķiršanu tām zinātniskajām institūcijām, kuras zinātnisko institūciju starptautiskajā izvērtējumā ir novērtētas ar 4 un 5, šo finansējumu, paredzot sadalīt atbilstoši šajā zinātniskajā institūcijā nodarbinātajam zinātniskajam personālam (PLE²). Noteikumu projektā arī ir iekļauti nepieciešamie grozījumi, lai no nākamā gada no bāzes finansējuma, atbilstoši Ministru kabineta lēmumam, varētu finansēt akadēmiskā tikla uzturēšanas izdevumus.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Izglītības un zinātnes ministrijas sniegto informāciju.

¹ Ministru kabineta 2014.gada 16.septembra noteikumi Nr.553

² Pilna laika ekvivalents

2. Uzdot Izglītības un zinātnes ministrijai publicēt precizētos zinātnisko institūtu iesniegtos bāzes finansējuma aprēķinā izmantotos datus.

3. Latvijas Zinātnes padomei iesniegt informāciju Izglītības un zinātnes ministrijai par zinātnisko institūciju publicētajiem rakstiem un piedalīties darbā pie publikāciju informācijas datu labošanas.

4. Piešķirot bāzes finansējumu, atbilstoši zinātniskajā institūcijā nodarbinātajam zinātniskajam personālam (PLE), tiks ņemts vērā zinātnē nodarbināto skaits apakšvienībā, kura zinātnisko institūciju starptautiskajā izvērtējumā ir novērtēta ar 4 un 5.

5. Izglītības un zinātnes ministrijai paredzēt, ka visām Latvijas zinātniskajām institūcijām tiks nodrošināta vienlīdzīga piekļuve akadēmiskā tīkla datu bāzēm, attiecīgi papildinot grozījumu projektu Ministru kabineta 2013. gada 12. novembra noteikumos Nr.1316 „Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām”.

6. Pieņemt zināšanai, ka bāzes finansējuma aprēķināšanas formula tiks precīzēta, lai 2016. gadā nodrošinātu zinātnes bāzes finansējuma piešķiršanu pēc jaunās aprēķinu formulas.

** Skatīt protokolam pievienoto Izglītības un zinātnes ministrijas izdales materiālu padomes sēdes dalībniekiem „Hronoloģisks ieskats bāzes finansējuma aprēķina procesā”.*

2.2.jautājums

Izglītības un zinātnes ministrijas informācija par paveikto un plānoto rīcību saistībā ar padomes doto uzdevumu „pamatojoties uz ESFRI ceļa kartē paredzēto uzdevumu, uzsākt darbu pie nozīmīgāko zinātnes infrastruktūras objektu saraksta veidošanas un iesniegt sagatavoto informāciju izskatīšanai kādā no nākamajām padomes sēdēm”

(A.Kiopa, L.Straujuma, P.Vilks, I.Kalviņš, G.Rēvalde)

A.Kiopa: informē, ka Izglītības un zinātnes ministrija turpina darbu pie ESFRI informatīvā ziņojuma. Paralēli ministrija izstrādā ar ESFRI saistītu informatīvo ziņojumu „Par Latvijas dalību Eiropas Sociālajā pētījumā (ESS)”. Šī projekta svarīgums ir saistīts ar uzdevumu mērīt Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020. gadam izpildi pēc tiem rādītājiem, kuri tiek iegūti un apkopoti Eiropas Sociālajā pētījumā.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtu informāciju.
2. Izglītības un zinātnes ministrijai steidzami izsūtīt Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes loceklīem ministrijas sagatavoto informatīvu ziņojuma projektu „Par Latvijas dalību Eiropas Sociālajā pētījumā (ESS)”.

3. jautājums

Par Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ieviešanas rīcības plānu, kas ietver viedās specializācijas stratēģijas ieviešanas pasākumu plānu”

(L.Straujuma, A.Kiopa, I.Pilvere, S.Liepiņa, I.Kalviņš, A.Siliņš, J.Plūme)

A.Kiopa: informēja par *ex-ante* nosacījumu izpildes laika grafiku, viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēmu, ietvaru, elementiem un nozaru politikas instrumentiem izaugsmes atbalstam Latvijas Viedās specializācijas jomās. Kā turpmākos

soļus Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēmas izveidei Izglītības un zinātnes ministrija ir ieplānojusi:

1. monitoringa sistēmas modeļa izstrādi, t.sk. mehānismu efektīva uzņēmējdarbības atklājuma principa piemērošanā;
2. veikt struktūrfondu 2007.–2013.g. plānošanas perioda gūtās pieredzes novērtējumu;
3. veikt Viedās specializācijas jomu instrumentu fokusēšanu atbilstoši jomas izaugsmes un mērķu sasniegšanas progresu vajadzībām.

Informatīvā ziņojuma projekts „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ieviešanas rīcības plānu, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu” izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 25.09.2014. A.Kiopa aicina klātesošos iepazīties ar informatīvā ziņojuma projektu un sniegt par to viedokli Izglītības un zinātnes ministrijai.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtu informāciju.
2. Izglītības un zinātnes ministrijai papildināt informatīvā ziņojuma „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ieviešanas rīcības plānu, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu” 4.pielikuma 3.zemteksta piezīmi ar informāciju, ka Bioekonomikas pētniecības stratēģiskā apvienība sagatavos un iesniegs pieteikumu bioekonomikas jomā. Nemt vērā, ka uz 4.pielikuma 3.zemteksta piezīmi attiecas 7,9 miljoni EUR no zinātnisko institūciju strukturālo reformu atbalstam paredzētā finansējuma.
3. Izglītības un zinātnes ministrijai noteiktā kārtībā līdz 2014.gada 14.novembrim iesniegt Ministru kabinetā:
 - 3.1. informatīvā ziņojuma projektu „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ieviešanas rīcības plānu, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu”;
 - 3.2. Ministru kabineta noteikumu projektu par konsolidācijas un izcilības veicināšanas aktivitātes īstenošanu no Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem.

* Skatīt protokolam pievienoto Izglītības un zinātnes ministrijas prezentāciju "Informatīvais ziņojums "Par Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.–2020.gadam ieviešanas rīcības plāna, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu"".

4.jautājums

Par Bioekonomikas pētniecības stratēgisko apvienību

(I.Pilvere, L.Straujuma, I.Kalviņš, V.Skrīvelis, A.Siliņš, J.Matvejs, V.Stūris, S.Liepiņa, I.Muižnieks)

I.Pilvere: informē par Bioekonomikas pētniecības stratēgiskās apvienības mērķiem, struktūru un bioekonomikas zinātnisko potenciālu. Informējot par zināšanu ietilpīgu bioekonomiku, I.Pilvere norāda uz lauksaimniecības, pārtikas un meža nozaru lomu valsts tautsaimniecībā. Tieks izteikts priekšlikums Bioekonomikas pētniecības stratēgisko apvienību iekļaut potenciālo projektu pieteicēju sarakstā atbalsta saņemšanai darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.1.1. pasākuma „Zinātnē, pētniecība un attīstība” 2.1.1.3.3. apakšaktivitātē “Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība”.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai I.Pilveres sniegto informāciju.
 2. Atbalstīt Bioekonomikas pētniecības stratēģiskās apvienības (projekta iesniedzējs – Latvijas Lauksaimniecības Universitāte) priekšlikumu iekļaušanai potenciālo projektu pieteicēju sarakstā atbalsta saņemšanai darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” 2.1.1.3.3. apakšaktivitātē "Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība"
- * Skatīt protokolam pievienoto I.Pilveres prezentāciju „Bioekonomikas pētniecības stratēģiskā apvienība”.

5. jautājums

Rīcības plāns un laika grafiks publiskās inovāciju infrastruktūras izveidei

(I.Muižnieks, L.Straujuma, B.Knigins, P.Vilks, S.Liepiņa, V.Skrīvelis, I.Kalviņš, G.Arāja, G.Rēvalde, A.Liepiņš)

I.Muižnieks: informē par TAIIS³ projektu iestrādēm – *BaltSmartTech, BioPharmAlliance, NanoTechEnergy* un reģionālo infrastruktūras tīklu bioekonomikā. Atbilstoši padomes dotajam uzdevumam, ir panākta vienošanās, ka trīs inovāciju infrastruktūras klasteru (TAIIC) *BioPharmAlliance, NanoTechEnergy, BaltSmartTech* sagatavošanas projekti tiks iesniegti Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.1.1. pasākuma “Zinātne, pētniecība un attīstība” 2.1.1.3.3. apakšaktivitātes “Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība” atbalstam ar mērķi sadarbībā ar Latvijas zinātniskajām institūcijām attīstīt tehnoloģiju attīstības un inovācijas infrastruktūru Latvijā. TAIIC projektu kritēriji ir – (1) orientēti uz ekonomiskā vai mērāma sociāli-ekonomiskā efekta iegūšanu, (2) vērsti uz zinātnisko resursu konsolidāciju un sadarbības nostiprināšanu ar uzņēmējiem, (3) satur nozīmīgu reģionālo vai Eiropas dimensiju. I.Muižnieks uzsver, ka TAIIC jārada viedās specializācijas virzienos, kā pamatu izmantojot Valsts nozīmes pētniecības centrus, tos paplašinot un pārveidojot par nozares konsorcijiem tādā juridiskā formā, kas nodrošina efektīvu zinātnieku un komersantu sadarbību, tehnoloģiju attīstībā un inovācijā investēto komersantu līdzekļu apjoma būtisku pieaugumu.

Padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai I.Muižnieka sniegto informāciju.
2. Atbalstīt inovāciju infrastruktūras klasteru (TAIIC) BioPharmAlliance (projekta iesniedzējs – Organiskās sintēzes institūts), NanoTechEnergy (projekta iesniedzējs – Rīgas Tehniskā universitāte), BaltSmartTech (projekta iesniedzējs – Latvijas Universitāte) Bioekonomikas iekļaušanu potenciālo projektu pieteicēju sarakstā atbalsta saņemšanai darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” 2.1.1.3.3. apakšaktivitātē "Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība".

³ Tehnoloģiju attīstības un inovācijas infrastruktūras centri

* Skatīt protokolam pievienoto I.Muižnieka prezentāciju "Tehnoloģiju attīstības un inovācijas publiskās infrastruktūras centri (TAIIC). Rīcības plāns inovāciju publiskās infrastruktūras izveidei".

6. jautājums

Saņemtie priekšlikumi par ekspertu darba grupas uzdevumiem un personālsastāvu

(L.Straujuma, A.Siliņš, P.Vilks, I.Kalviņš, G.Rača)

P.Vilks: informē, ka līdz ar padomes izveidošanu un tajā pārstāvētajām institūcijām ir zudusi aktualitāte ārpus padomes ietvara veidot jaunas darba grupas pētniecības un inovācijas politikas attīstības jautājumiem. P.Vilks norāda, ka atbilstoši padomes nolikumam¹, padomes ietvaros var tikt risināti dažādi jautājumi, bet darba grupas katru reizi būtu veidojamas ar atsevišķu padomes lēmumu konkrēta jautājuma izvērtēšanai un priekšlikumu izstrādei, definējot konkrētu darba grupas mērķi un uzdevumus. P.Vilks aicina padomi vienoties par Izglītības un zinātnes ministrijai doto uzdevumu Ministru kabineta sēdē⁴ pārskatīšanu.

Padome nolemj:

1. Līdz ar Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes izveidošanu ir zudusi aktualitāte ārpus padomes ietvara veidot jaunas darba grupas pētniecības un inovācijas politikas attīstībai un koordinācijai.
2. Izglītības un zinātnes ministrijai pārskatīt tai dotos uzdevumus Ministru kabineta 2012.gada 9.oktobra sēdes prot.Nr.56 35.§ un sagatavot attiecīgu Ministru kabineta protokollēmuma projektu, paredzot nepieciešamās izmaiņas atbilstoši padomes lēmumam.
3. Nemot vērā Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes nolikuma¹ 4.punktu un, lai nodrošinātu pētniecības un inovācijas politikas savstarpēji saskaņotu attīstību un koordināciju, padomes locekļi ir aicināti sniegt priekšlikumus par pētniecības un inovācijas politikas pilnveides iespējām un citiem aktuāliem nozares jautājumiem. Balstoties uz sniegtajiem priekšlikumiem katrā konkrētā gadījumā padomes sēdē izvērtēt nepieciešamību ar atsevišķu padomes lēmumu (padomes nolikuma 4.4.punkts) izveidot ekspertu darba grupu attiecīgā jautājuma izvērtēšanai un priekšlikumu izstrādei.
4. Uzdot Pārresoru koordinācijas centram izveidot un uzturēt pētniecības un inovācijas politikas jomas ekspertu sarakstu, kas tiks izmantots, padomei veidojot atsevišķas darba grupas konkrēta jautājuma risināšanai pētniecības un inovācijas jomā.

7. jautājums

Dažādi jautājumi

(L.Straujuma, I.Pilvere, E.Grēns)

I.Pilvere: lūdz Izglītības un zinātnes ministrijai precizēt informāciju par vēlēto pētnieku skaitu Latvijas Lauksaimniecības Universitātē, jo šobrīd esošais PLE neatspoguļo universitātē faktisko situāciju.

Padome nolemj:

1. Izglītības un zinātnes ministrijai aicināt zinātniskos institūtus atjaunināt datus Latvijas Zinātņu Akadēmijas datu bāzē par zinātnē nodarbināto skaitu, papildinot tos ar

⁴ Ministru kabineta 2012.gada 9.oktobra sēde (prot.Nr.56 35.8)

informāciju par slodzēm, lai 2015. gada budžeta bāzes finansējuma sadalē ministrija varētu izmantot datus par PLE uz 2014. gada 1. oktobri.

2. Nākamo Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdi plānot pēc mēneša, par konkrētu padomes sēdes norises laiku vienojoties ar Ministru prezidenti un par to atsevišķi informējot padomes loceklus.
3. Nākamās padomes sēdes darba kārtībā iekļaut jautājumu par finansējumu zinātnei.
4. Nākamās sēdes norisei plānot 3 stundu laiku.

Sēdi slēdz plkst. 17.30

Padomes vadītāja - Ministru prezidente

L. Straujuma

Protokolēja

E.Petrovska

Vīzas:

I. Skrodele
 Ministru prezidenta padomniece
 juridiskajos jautājumos
 2014. gada 10.oktobrī

V.Vesperis

10.10.2014